ĐỌC: BƯỚC MÙA XUÂN.
NÓI VÀ NGHE: NHỮNG MỀN QUÊ YÊU DẤU

LÝ THUYẾT

BƯỚC MÙA XUÂN

Mưa giăng trên đồng
Uốn mềm ngọn lúa
Hoa xoan theo gió
Rải tím mặt đường.

Nụ xoè tay hứng
Giọt nắng trong veo
Gió thơm hương lá
Gọi mầm vươn theo.

Cỏ lặng dưới chân
Cũng xanh với nắng

Ven bãi phù sa
Dế mèn hắng giọng.

Chuyền trong vòm lá
Chim có gì vui
Mà nghe ríu rít
Như trẻ reo cười.

Đây vườn hoa cải
Rung vàng cánh ong
Hoa vải đơm trắng
Thơm lừng bên sông.

Mùa xuân đang nói
Xôn xao, thầm thì…
Chốn nào cũng gặp
Bước mùa xuân đi.
(Nguyễn Bao)

LUYỆN TẬP

1 Trong bài thơ, những từ ngữ nào gợi lên vẻ đẹp của nắng xuân, mưa xuân, gió xuân?

Nắng	
Mưa	

Gió	

2 Tìm thêm chi tiết cho thấy cảnh vật mùa xuân hiện ra rất sinh động.

……

……

……

3 Em thích cảnh vật được miêu tả trong khổ thơ nào nhất? Vì sao?

……

……

……

4 Theo em, tác giả muốn nói điều gì qua nhan đề bài thơ?

……

……

……

5 Tìm những từ ngữ gợi cảnh vật quen thuộc ở làng quê trong các đoạn thơ dưới đây:

a.

Quê hương tôi có con sông xanh biếc

Nước gương trong soi tóc những hàng tre

Tâm hồn tôi là một buổi trưa hè

Toả nắng xuống lòng sông lấp loáng.

(Tế Hanh)

b.

Mẹ hay kể chuyện sân đình

Khi ai nhắc chuyện làng mình ngày xưa

Mái đình cong nỗi nắng mưa

Giếng làng trong vắt qua mùa bão dông.

(Nguyễn Văn Song)

……

……

……

6 Tìm từ ngữ có nghĩa giống với từ quê hương. Đặt câu với từ ngữ tìm được.

……

……

……

7 Em hãy giới thiệu về một miền quê em yêu mến.

……

……

……

……

……

……

……

……

HƯỚNG DẪN GIẢI

1 **Trong bài thơ, những từ ngữ nào gợi lên vẻ đẹp của nắng xuân, mưa xuân, gió xuân?**

Nắng	Giọt nắng trong veo
Mưa	Mưa giăng trên đồng Uốn mềm ngọn lúa
Gió	Gió thơm hương lá Gọi mầm vươn theo.

2 **Tìm thêm chi tiết cho thấy cảnh vật mùa xuân hiện ra rất sinh động.**

Cảnh vật có màu sắc	hoa xoan tím, giọt nắng trong veo, cỏ xanh, hoa cải vàng, hoa vải trắng
Cảnh vật có hương vị	gió thơm hương lá, hoa vải thơm lừng bên sông
Cảnh vật có âm thanh	dế mèn hắng giọng, chim ríu rít như trẻ con cười, mùa xuân đang nói, xôn xao, thầm thì,...
Cảnh vật có sự chuyển động	nụ xoè tay hứng nắng, gió gọi mầm cây vươn lên, chim chuyền trong vòm lá, ong bay, chỗ nào cũng gặp bước mùa xuân đi

3 **Em thích cảnh vật được miêu tả trong khổ thơ nào nhất? Vì sao?**

Đây vườn hoa cải

Rung vàng cánh ong

Hoa vải đơm trắng

Thơm lừng bên sông.

Em thích cảnh vật được miêu tả trong khổ thơ thứ 5. Vì cảnh vật rất sinh động, tươi đẹp: có hoa vải màu trắng, tỏa hương thơm lừng. Và đàn ong chăm chỉ đi hút mật.

4 **Theo em, tác giả muốn nói điều gì qua nhan đề bài thơ?**

Nhan đề gợi khoảnh khắc mùa xuân đang về khắp muôn nơi. Mùa xuân đi đến đâu, làm cảnh vật thay đổi đến đó.

5 **Tìm những từ ngữ gợi cảnh vật quen thuộc ở làng quê trong các đoạn thơ dưới đây:**

a.

Quê hương tôi có <u>con sông xanh biếc</u>

Nước gương trong soi tóc <u>những hàng tre</u>

Tâm hồn tôi là một buổi trưa hè

Toả nắng xuống <u>lòng sông</u> lấp loáng.

(Tế Hanh)

b.

Mẹ hay kể chuyện <u>sân đình</u>

Khi ai nhắc chuyện làng mình ngày xưa

<u>Mái đình</u> cong nỗi nắng mưa

<u>Giếng làng</u> trong vắt qua mùa bão dông.

(Nguyễn Văn Song)

6 **Tìm từ ngữ có nghĩa giống với từ quê hương. Đặt câu với từ ngữ tìm được.**

- Từ ngữ có nghĩa giống với từ quê hương: quê nhà, làng quê, quê cha đất tổ, quê quán…

- Đặt câu:

+ Cuộc sống ở làng quê Việt Nam thật yên bình.

7 **Em hãy giới thiệu về một miền quê em yêu mến.**

1. Chuẩn bị.

G: – Em muốn giới thiệu về miền quê nào (quê nội, quê ngoại hay một miền quê em đã có dịp ghé thăm)?

– Cảnh vật và con người nơi đó có gì thú vị?

– Em mong ước điều gì cho miền quê đó?

(Có thể lựa chọn tranh ảnh, tư liệu,… để sử dụng khi giới thiệu)

- Miền quê em yêu mến: Hưng yên

- Cảnh vật:

+ Cánh đồng lúa rộng mênh mông.

+ Những con đường với hai hàng nhãn xanh ngắt.

+ Trên triền đê, đàn trâu đang thung thăng gặm cỏ.

+ Dòng sông Cửu An hiền hòa chảy qua làng, bồi đắp phù sa màu mỡ cho ruộng đồng.

- Con người:

+ Người dân chăm chỉ, cần cù: trồng lúa, chăm sóc cây cối, …

- Mong ước của em: Em mong sao làng quê em vẫn mãi bình yên, êm ả như vậy!

2. Nói.

– Giới thiệu về miền quê em yêu mến theo nội dung đã chuẩn bị.

– Trong vai người nghe, lắng nghe bạn giới thiệu, có thể ghi lại những nội dung em thấy thú vị.

3. Trao đổi, góp ý.

– Có thể hỏi bạn những điều em muốn biết rõ hơn về miền quê bạn giới thiệu.

– Góp ý cho bạn về nội dung giới thiệu, cách nói, giọng nói, cử chỉ, điệu bộ,…